

Timplan 3, inledande undervisning, 45 min

Barnets rätt till skydd och icke-diskriminering

Mål

Eleverna lär sig att känna huvudprinciperna i konventionen om barnets rättigheter och funderar på vad de innebär (L2). Eleven övar sig att identifiera och namnge känslor (L3) genom sina egna erfarenheter och iakttagelser samt genom lek (L1). Eleven övar sig att tolka olika texter (L4) och arbetar med ett par (L6) och funderar på frågor som gäller likabehandling (L7).

Läroämnen

Miljölära, religion, livsåskådningskunskap

Artiklar

Konventionen i allmänhet och särskilt artiklarna 2, 13, 15, 17, 18, 19, 20, 21, 23, 24, 26, 31, 35, 36, 37, 38, 39 och 40.

Nyckelord

Konventionen om barnets rättigheter, diskriminering, yttrandefrihet, mobbning, kamratskapsfärdigheter, likabehandling, skydd

Tillbehör

Tavelbild (artikel 13), tavelbild (artikel 2), tavelbild (artikel 19), pennor, små papperslappar, en påse eller en ask, uppgiften Tunteet tutuiksi (sv. Bli bekant med känslor)

Lektionens gång

Inledning: Rätt till åsikt och icke-diskriminering (10 min)

Tavelbild, artikel 13: *Barnet har rätt att uttrycka sina åsikter, förutsatt att de inte kränker andras rättigheter.* Tavelbild: www.lapsenoikeudet.fi/wp-content/uploads/2022/10/tavelbild-artikel-13.pdf

Tavelbild: artikel 2: *Barnets rättigheter tillkommer varje barn. Ett barn får inte diskrimineras på grund av barnets eller föräldrarnas utseende, ursprung, åsikter eller andra egenskaper.* Tavelbild: www.lapsenoikeudet.fi/wp-content/uploads/2022/10/tavelbild-artikel-2.pdf

Ni funderar tillsammans på barnets rättigheter till åsikter och icke-diskriminering med hjälp av tavelbilder (artiklarna 13 och 2).

Ni funderar på vad som menas med åsiktsfrihet? Vilka åsikter kan man yttra? Vilka åsikter kan vara kränkande? Ni påminner om att var och en har åsiktsfrihet (yttrandefrihet), men åsiktsfriheten har gränser. Det hör inte till åsiktsfriheten att du får kränka andra människors

rättigheter. Det är t.ex. inte tillåtet att hota eller skymfa människor eller människogrupper. Ni påminner om att diskriminering inte kan motiveras med åsiktsfrihet.

Ni funderar också på vad diskriminering innebär? Diskriminering innebär att en person behandlas sämre än andra på grund av en personlig egenskap. Mobbning kan också vara diskriminering. Vad ska man göra om någon mobbar? Vi berättar också för barnen att ibland gör vi alla misstag och att det är viktigt att be om förlåt och att förlåta.

Paruppgift: God kompis-påse (10 min)

Var och en får framföra sin åsikt om hurdan en bra kompis är. Läraren delar eleverna i par, åtminstone den ena i paret kan skriva.

Parvis skriver man på lappar gärningar på vilka sätt man kan vara en bra kompis för någon annan. Till exempel "säger tack", "hjälper" och "håller hemligheter". På andra sidan av lappen kan man också fundera på motsatsen till dessa, dvs. vilka gärningar en bra vän inte gör, såsom "mobbar", "retar" eller "lämnar utanför". Lapparna sätts i en påse eller en ask.

När ni funderar på motsatsen ska ni komma ihåg att betona vikten av att be om förlåt och att förlåta samt att alla begår misstag. Uppgiften kan underlättas genom att ni utelämnar motsatserna.

Om ni så önskar kan ni ännu gå igenom lapparna tillsammans

Inledning: Rätt till skydd (5 min)

Tavelbild, artikel 19: *Vuxna måste skydda barnet från allt våld och dålig behandling. Man får inte skada ett barn på något sätt. Ingen får behandla ett barn likgiltigt eller utnyttja det.*

Tavelbild: www.lapsenoikeudet.fi/wp-content/uploads/2022/10/tavelbild-artikel-19.pdf

Med hjälp av en tavelbild funderar ni tillsammans på alla ord i artikeln. Vem är vuxen och vem är ett barn? Vad är våld och dålig behandling? Vad innebär att skada? Vad betyder likgiltighet? Och vad betyder utnyttjande av barn?

Bli bekant med känslor-skrivuppgift (15 min)

Genom att lära sig känslomässiga färdigheter kan man förebygga mobbning. Alla slags känslor är tillåtna och känslorna varierar, men när man är upprörd får man inte skada eller behandla någon annan dåligt.

För eleverna skrivs ut uppgiften "Bli bekant med känslor", som kan göras under ledning av läraren antingen tillsammans eller självständigt. Någon uppgiftsdel kan också göras som hemuppgift.

Uppgift: Bli bekant med känslor, www.lapsenoikeudet.fi/wp-content/uploads/2022/10/Bli-bekant-med-kanslor-1-2-lk-1.pdf

Avslutning: ni repeterar viktiga saker (5 min)

- Alla har rätt till en åsikt.
- Den andras rätt till icke-diskriminering får inte kränkas
- Ett barn får inte skadas eller behandlas likgiltigt.
- En vuxen måste skydda barnet.
- Om det inte finns en trygg vuxen hemma, ska läraren eller någon annan trygg vuxen informeras om detta i skolan
- Alla känslor är tillåtna, men när man är upprörd får man inte skada eller behandla någon illa.

Tilläggsuppgift

- Aktivitetsbaserad känslolek: <https://www.lapsenoikeudet.fi/sv/kampanj/veckan-for-barnets-rattigheter/skolor/1-2-klass/aktivitetsbaserad-kanslolek/>
- Aktivitetsbaserat spel: Skyddsboll (pdf): <https://www.lapsenoikeudet.fi/wp-content/uploads/2020/09/Skyddsboll.pdf>